

УДК 343.9

СУЧАСНИЙ СТАН НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Кіріленко Ф. О.,

*к.ю.н., заступник начальника управління медіакомунікацій
Міністерства внутрішніх справ України*

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні дані та фактологічні матеріали щодо діяльності правоохоронних органів у сфері запобігання і протидії наркобізнесу в Україні. У статті розглянуто місце й роль наркобізнесу в сучасному глобалізованому світі та, відповідно, стратегія і тактика протидії йому як глобальній загрози майбутньому. Головну увагу зосереджено на висвітленні актуальної для України проблеми - протидії наркотичній злочинності, здійснено аналіз сучасного стану і тенденцій розвитку цього виду злочину, запропоновано застосування комплексного підходу до попередження наркотичної загрози на різних етапах її виникнення.

Ключові слова: наркотична злочинність, наркобізнес, протидія, попередження.

Вступ. Функціонування в Україні потужного нелегального ринку наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів є наслідком зростання рівня злочинності та поширення наркоманії, у першу чергу серед молоді, що вкрай негативно впливає на забезпечення сталого розвитку суспільства.

Постановка проблеми. Ця проблема набула актуальності в українському суспільстві протягом певного періоду. Аналіз стану обігу наркотичних засобів як в Україні, так і в міжнародному вимірі, зумовлюють актуальність цього дослідження. На сьогодні серед найгостріших глобальних соціальних проблем, що невідкладно постали перед всіма державами, і Україною зокрема, наркоманія та наркобізнес представляють реальну загрозу національній безпеці країни. Набувши транснаціонального характеру, наркобізнес перетворився у гігантську планетарну систему, яка експлуатує людські слабкості, знищує

інтелект і здоров'я молоді. І все це задля стрімкого збагачення, накопичення величезних фінансових і матеріальних статків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок в розвиток наукового пізнання наркобізнесу та його впливу на розвиток національних і міжнародних відносин зробили: Бандурка С.А., Беспалова А.В., Голіна В.В., Закалю А.П., Лемішко О.М., Лук'яненко Д.Г., Мельник М.І., Музика А.А., Перепелиця О.І., Романюк В.О., Сташис В.В., Тацій В.Я. та інші науковці і практичні працівники як України, так і країн далекого та близького зарубіжжя. У роботах цих авторів констатується відсутність позитивних зрушень у боротьбі з наркотичною злочинністю, приділяється увага окремим питанням цього виду злочинності, зокрема жіночій, підлітковій, організованій, надаються пропозиції із вдосконалення правових норм у цій галузі.

Метою дослідження є висвітлення окремих аспектів кримінологічної характеристики сучасної наркотичної злочинності в Україні, її причин і умов, окреслення її небезпечних наслідків для суспільства і держави в цілому, визначення заходів запобігання цьому виду злочинності.

Виклад основного матеріалу. В українському суспільстві проблема поширення наркоманії та зростання кількості злочинів у сфері наркобізнесу набула актуальності протягом певного періоду. На початку 60-х років минулого століття кількість злочинів, у сфері наркобізнесу була незначною - у середньому 80 злочинів на рік, а її питома вага становила не більше 0,1% від усіх зареєстрованих кримінальних злочинів. Статистичний облік злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, було запроваджено після прийняття Кримінального кодексу Української РСР (редакція 28.12.1960), що дало змогу провести аналіз стану боротьби з цим небезпечним явищем та визначити основні тенденції у даній сфері.

Перший помітний сплеск наркозлочинності в Україні, який було зафіксовано статистикою, припадає на середину 70-х років. У порівнянні з попереднім роком кількість таких злочинів зросла одразу в п'ять разів (83 проти 416), а їх питома вага збільшилася до 0,4%. Зокрема, збільшився попит на опійні наркотичні засоби, канабіс, наркотичні лікарські препарати тощо.

Саме в цей час, на виконання Указу Президії Верховної Ради СРСР від 25.04.1974 «Про посилення боротьби з наркоманією», Кримінальний Кодекс УРСР було доповнено статтею 229-1 «Незаконні виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів або психотропних речовин». Про актуальність цього виду злочину свідчить і те, що вже в червні 1974 р. КК УРСР було доповнено статтею 229 із позначками 2,3,4,5,6 та 7, якою уведено в дію кримінальну відповідальність за

розкрадання наркотичних засобів/психотропних речовин, організацію притонів, схилення до вживання наркотичних засобів, порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, посів або вирощування снотворного маку/конопель, а також незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів/психотропних речовин без мети збуту.

Незважаючи на посилення кримінальної відповідальності, у 1976 р. їх кількість збільшується у двічі (416 проти 819), а протягом наступного десятиріччя майже у тридцять разів (до 11842). Питома вага цього виду злочину також стрімко зростає і становить 4,8% від загальної кількості кримінальних злочинів. Крім цього значно змінюється якісний склад правопорушників. На відміну від 60-х років, коли до незаконного розповсюдження наркотиків були причетні переважно чиним особи із кримінального середовища, зростає питома вага жінок, молоді та неповнолітніх.

Наприкінці 80-х років у боротьбі з незаконним обігом наркотиків було досягнуто певних позитивних результатів. Кількість злочинів зменшується у чотири рази, а питома вага до 1,2%. Однак на тлі суспільних перетворень, пов'язаних із розпадом СРСР, коли правоохоронна система в Україні перебувала у стані реформації та пошуку нових форм оперативної діяльності, з 1990 р. знову зростає кількість злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків.

Враховуючи загрозу, яку несе наркоманія, Генеральна Асамблея ООН, за ініціативою України, ще у 1990 р. приймає політичну декларацію та всесвітню програму дій, оголосивши 90-ті роки десятиріччям боротьби з незаконним виробництвом та розповсюдженням наркотичних засобів і психотропних

речовин. Міжнародний комітет із контролю над наркотиками у доповіді за 1994 рік акцентував увагу на загостренні цієї проблеми, яка загрожує не тільки здоров'ю людей, а й соціально-економічній стабілізації в усіх державах, адже злочинність у цій сфері дестабілізує процес формування демократичних правових держав і все ширше проникає в різні сфери економічного та соціального життя.

Усі роки своєї незалежності Україна була і залишається активним членом комісії ООН із наркотичних засобів, плідно співпрацює з питань вироблення світової стратегії боротьби з наркобізнесом, бере участь у роботі Групи Помпиду Ради Європи, Чорноморського економічного співробітництва щодо попередження розповсюдження наркотиків у Європі та інших. На виконання рекомендацій світової спільноти в структурі Національної поліції діє служба протидії наркозлочинності.

Оскільки з'явилися нові склади злочинів, пов'язаних з наркотиками, до Кримінального кодексу України було внесено суттєві доповнення та зміни. Разом з цим, зважаючи на суспільно небезпечні наслідки поширення наркоманії, Верховна Рада України у 1995 р. приймає Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними». Однак це не дає очікуваного результату – протягом наступного десятиріччя кількість зареєстрованих злочинів у сфері наркотиків збільшилася ще в сім разів (до 41604 у 2000 р.), їх питома вага зростає до 7,5%.

У подальшому спостерігаємо стійку тенденцію до зростання кількості злочинів у цій сфері. У 2008 р. вона досягла абсолютного показника – 63 700, їх питома вага становила 16,6% у загальному масиві зареєстрованих злочинів. Цей період став піковим.

За статистичними даними з 2009 р. до 2013 р, кількість зареєстрованих злочинів у сфері наркотиків поступово зменшується. Експерти ж пов'язують це з особливостями функціонування правоохоронної системи тих часів, схильної до укриття злочинів задля формального покращення загальних показників стану боротьби із злочинністю. Підтвердженням є те, що 68% від загальної кількості засуджених за злочини у сфері обігу наркотичних засобів є такі, що засуджені за зберігання невеликої кількості наркотиків (ст. 309 КК України). Це свідчить про те, що зміст наркополітики на той час був спрямований на найменш захищену категорію – осіб, які зберігали наркотик не для збуту, а для власного споживання.

У 2014 р. загальнодержавні статистичні показники стану боротьби із наркозлочинністю не підлягають кореляції, оскільки не враховують окуповані території Донецької та Луганської областей та АР Крим. У 2016 р. було зареєстровано на 12,2% менше кримінальних правопорушень, ніж у 2015 р. (3,9% проти 4,8%). Це може бути пов'язане із проблемами, що виникли при реформуванні міліції у поліцію. За даними Генеральної прокуратури України, протягом 2016 р. правоохоронними органами України було вилучено 1 319 200 г наркотичних засобів (61 г героїну, 227 г кокаїну, 1 024 760 г марихуани, 237 276 г макової соломки, 28 023 г опію, 1 118 г метадону та 25 084 г психотропних речовин). Найважливіша статистика свідчить, що найбільшу кількість наркотичних засобів вилучено у Донецькій (178 233 г), Запорізькій (152 912 г), Полтавській (151 745 г), Дніпропетровській (148 477 г) та Хмельницькій (110 160 г) областях.

Можна стверджувати, що основним центром незаконного обігу наркотичних засобів є місто Київ. Так у 2016 р. тут було вилучено третину від вилученого в цілому по державі амфетаміну (7 524 г проти 22 236 г), пігулок екстазі (1114 проти 1194), прекурсорів (5003 л проти 5175 л), половину від вилучених по державі сильнодіючих

ліків (3231 г проти 6323 г). За кількістю вилученого амфетаміну не відстають від столиці і деякі області. Так у 2016 р в Київській області було вилучено 28,5% від загальної кількості вилученого по державі амфетаміну, в Одеській області - 25,6%. Крім цього значно збільшується кількість вилучених з незаконного обігу наркотиків окремих видів. Лише за 10 місяців 2017 р. було вилучено 443,6 г героїну, 826 г кокаїну, 1706 г метадону, 113 938 г психотропних речовин, у т.ч., 108 224 г амфетаміну.

Основними центрами незаконного обігу наркотичних засобів у 2016 р. традиційно залишаються місто Київ - зареєстровано 2647 злочинів у цієї сфері, Дніпропетровська (2389), Донецька (2185), Київська (1329), Одеська (1106), Запорізька (994) та Харківська (986) області.

Негативні тенденції у сфері злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, у 2017 р. продовжують зростати, їх питома вага зростає до 5,6% проти 3,9% у 2016 р. При цьому на 54,5 % (4240 проти 1930) збільшується кількість злочинів, які кваліфіковані за ст. 307 КК України, на 23,9% (19063 проти 14520) – злочинів, пов'язаних із зберіганням наркотиків без мети збуту (ст. 309 КК України). І переважна більшість зареєстрованих злочинів пов'язана саме із зберіганням наркотиків, при цьому значно менша увага приділяється виявленню каналів їх збуту. Приклад. Із 19848 злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків, які були зареєстровані у 2016 р., 80,7% кваліфіковано за ст. 309 КК України (зберігання без мети збуту) і лише 7,1% – за ст. 307 КК України. Таким чином, на сьогодні в Україні кримінальне переслідування здійснюється переважно щодо наркозалежних, у той час, як організатори наркобізнесу та розповсюджувачі наркотиків здебільшого уникають покарання.

У 2017 р. середній відсоток розкриття злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків становить 77,1%. Щодо якісного складу засуджених за ці злочини, слід

вказати, що у 2016 р. з 9 118 засуджених осіб 0,8 % становили особи віком до 18 років, 13,3% – від 18 до 25 років, 18,3% – від 25 до 30 років, 57,1% – від 30 до 50 років, 10,4% - особи старші 50 років.

За статистичними даними Державної судової адміністрації України у 2016 р. щодо 10 278 осіб вирок чи постанова суду набрали законної сили. З них за ст. 307 КК України було засуджено 729 осіб та 6 997 за ст. 309 КК України. Лише 1 601 особа з числа засуджених отримали конкретні терміни позбавлення волі (у т.ч. 454 – за ст. 307 та 953 – за ст. 309 КК України). При цьому відбуття покарання із випробувальним терміном було звільнено 2 834 осіб, засуджених за ст. 309 КК України, а щодо 3 310 осіб застосовано штрафні санкції. Отже, статистика свідчить про послаблення застосування кримінальної відповідальності за скоєння правопорушень у цій сфері.

Яскравим прикладом такої тенденції є порівняння показників 2009 та 2016 років щодо кількості осіб, засуджених за вчинення злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів. Їх кількість зменшилася у три з половиною рази (з 31 тис. до 9 118 тис.). І це пов'язане не лише зі зменшенням кількості зареєстрованих наркозлочинів. На ці процеси певним чином впливає лібералізація кримінально-процесуального законодавства України, а також морально-етичні проблеми судової системи, у першу чергу, наявність корупційної складової при винесенні судового рішення.

Отже можна зробити висновок, що лише одна з десяти осіб, які вчинили злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотиків, отримує реальний термін позбавлення волі. Значний вплив на криміногенну ситуацію у сфері наркозлочинності спричинило прийняття Закону України від 26.11.2015 № 838-VIII «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк

покарання» («Закон Савченко»), оскільки одночасно з місць позбавлення волі повернулася значна кількість засуджених до тривалих термінів ув'язнення за скоєння вбивств та пограбувань тощо. Перебуваючи на волі, багато з них повторно скоюють тяжкі злочини. Лише у першому півріччі 2017 р. встановлено причетність 365 таких осіб до скоєння 556 злочинів.

Усього на час набрання чинності цим Законом було звільнено 966 осіб, які вчинили злочини за статтями 305-327 ККУ, та відносно яких обвинувальний вирок набрав законної сили, проте покарання ними повністю не було відбуто. Серед них – 538 осіб за збут наркотичних засобів (ст.307 ККУ), 353 за незаконне виробництво/зберігання наркотиків (ст.309 ККУ), 23 за незаконні дії з прекурсорами (ст.311 ККУ). Як вбачається із наведених даних, серед осіб, звільнених з місць позбавлення волі, більше тих осіб, які розповсюджували наркотики, ніж тих, що їх зберігали та вживали.

Організація Об'єднаних Націй офіційно назвала наркоманію однією з трьох головних загроз цивілізації – поряд з ядерною війною та екологічною катастрофою. За оцінкою міжнародної організації UNAIDS у 2016 р. у світі зареєстровано близько 250 млн осіб у віці 15-64 років, які вживають наркотичні засоби. Внаслідок чого, понад 29 млн із них страждає на різні розлади здоров'я. У світі щороку від наркотиків помирає понад 200 тис людей. Із них від однієї третини до половини – через передозування опіатів. Залежність від ін'єкційних наркотиків настає надзвичайно швидко (від героїну після 1-5 ін'єкцій, а від кустарно виготовлених препаратів амфетамінової групи навіть швидше). За даними Державного закладу «Центр медичної статистики МОЗ України» до найбільш вживаних наркотичних речовин відносяться опіоїди, каннабіоїди, кокаїн, галюциногени. Значна кількість ін'єкційних наркоманів в Україні врешті-решт інфікується ВІЛ та

іншими хворобами крові. Як наслідок - середня тривалість життя наркомана не перевищує семи років.

За даними Державного закладу «Центр медичної статистики МОЗ України» у 2015 р в Україні на обліку перебувало 60,2 тис. осіб, хворих на наркоманію. Питома вага наркозалежних на 100 тисяч населення становить 140 осіб. Ці показники дещо зменшуються у 2017 році. Проте це відбувається не через низький рівень наркотизації населення, а через незадовільну профілактичну роботу із виявлення таких осіб та їх лікування. Аналіз статистичних даних за регіонами України щодо кількості наркозалежних, які перебувають на обліку в медичних закладах Міністерства охорони здоров'я, свідчить, що як у 2015 р., так і в попередні роки, їх найбільшу кількість було зареєстровано в місті Києві (8,3 тис), Запорізькій (6,4 тис), Дніпропетровській (6,4 тис), Одеській (5,5 тис) та Донецькій (4,9 тис) областях.

Розглядаючи проблеми поширення наркоманії та наркозлочинності в Україні, слід звернути увагу й на об'єктивні зовнішні чинники впливу.

Вдале географічне становище нашої держави активно використовується як транзитна зона для постачання наркотиків до Західної Європи та як ринок збуту. Про це свідчать сталі канали ввозу до України наркотиків, які проходять із Центральної Азії через Росію та Білорусь, із Південної Америки та Ірану через Чорноморський басейн. Наркотики до України переважним чином ввозять (745 випадків), ніж вивозять (249 випадків). У контрабанді наркотиків лідирує Росія (245 спроб), Білорусь (85), Молдова (80), Польща (62), Угорщина (46). За даними прикордонної служби у 2017 р. з незаконного обігу вилучено в 2,5 рази більше наркотиків (438 140 кг проти 126 661 кг за такий же період попереднього року). Експерти ж вважають, що це лише верхівка айсбергу. Порахувати контрабанду наркотиків досить складно, оскільки в державі немає відповідної методики.

Висновок. Функціонування потужного нелегального ринку наркотичних засобів є однією з найгостріших загроз суспільству та вкрай негативно впливає на його сталий розвиток. На жаль, можна спрогнозувати подальше зростання обсягів надходження до України «важких» наркотиків та подальшу активну інтеграцію вітчизняних організованих злочинних угруповань у міжнародну мережу торгівлі ними.

Важливим фактором боротьби з цим видом злочину має бути рання діагностика наркоманії, підвищення ефективності заходів профілактики, лікування та реабілітації наркозалежних. Незважаючи на всю суперечливість ставлення суспільства до наркозалежних осіб, треба виходити з того, що перш за все вони потребують лікування, а не кримінального переслідування. Втім, держава у цих питаннях поки що самоусувається, залишаючи за собою лише каральну дію до наркозалежних за вчинені правопорушення. Недостатні заходи у боротьбі з розповсюджувачами наркотичних засобів, у свою чергу підвищують рівень наркотизації населення.

Україні необхідно «гуманізувати» чинне законодавство у сфері обігу наркотичних речовин, зокрема стосовно споживачів. Частково вирішити вказані проблеми могла б реалізація Стратегії державної політики щодо наркотиків в період до 2020 року, до розроблення якої долучалися представники Управління ООН із боротьби з наркозлочинністю, Ради Європи та країн, які мають відповідний досвід у цій сфері. Проте багато напрацьовань з цієї Стратегії на даний час не враховується, у першу чергу, через відсутність належного фінансування, що унеможлиблює здійснення передбаченого комплексу заходів та сприяє поширенню наркоманії в суспільстві та розвитку пов'язаних з цим негативних процесів.

Отже для України на сьогодні залишається актуальним питання щодо забезпечення жорсткого прикордонного контролю за транзитом наркотичних засобів, виявлення та ліквідація каналів надходження наркотиків до України, адже наркобізнес та його вплив на всі сфери життя суспільства і держави став чи не найголовнішим викликом існуванню цивілізації.

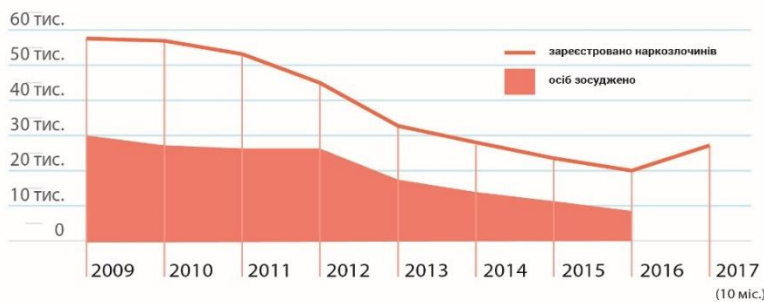
Додаток 1

**АНАЛІЗ СТАНУ БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ
ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В ЦЬЙ СФЕРІ**

лише кожен 12 порушник отримує покарання у вигляді реального терміну позбавлення волі

СПІВВІДНОШЕННЯ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ НАРКОЗЛОЧИНІВ ТА ОСІБ, ЗАСУДЖЕНИХ ЗА ЦІ ЗЛОЧИНИ

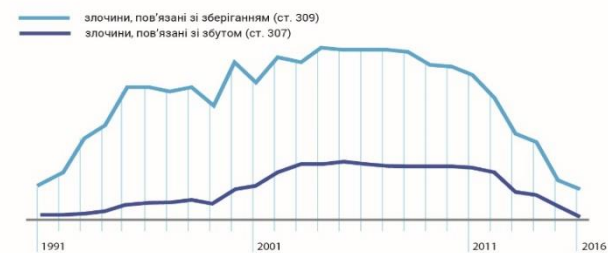

СКОЄНО ГРУПОЮ
157 +60% 400
2016 2017

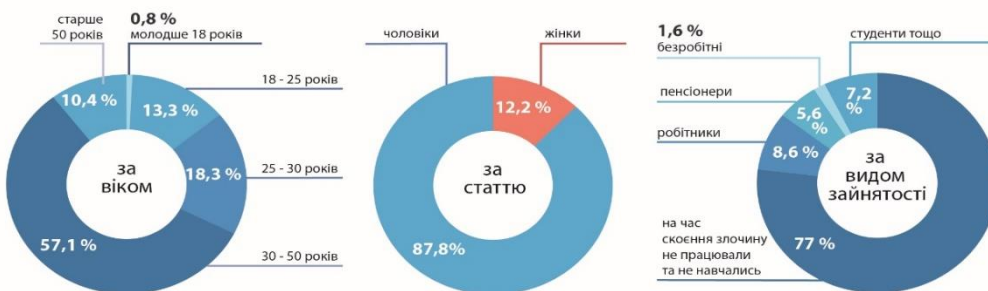

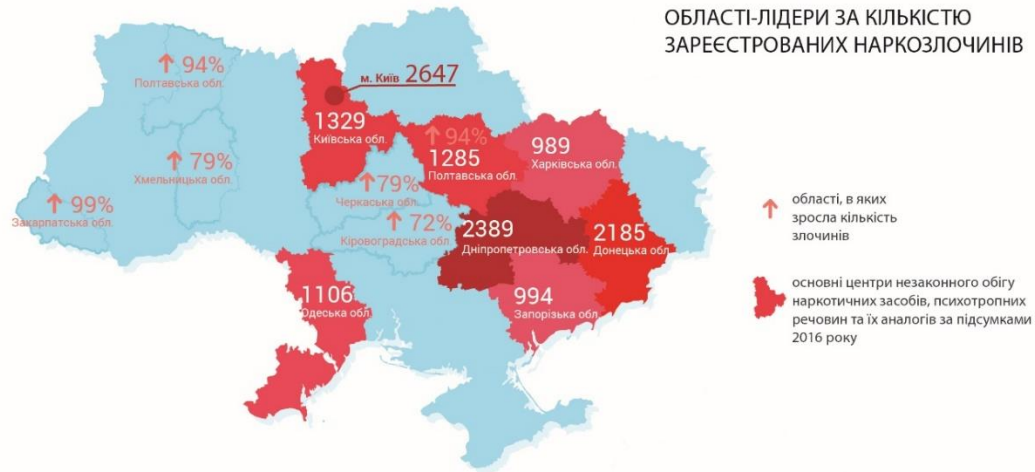
СКОЄНО РЕЦИДИВІСТАМИ
3327 +30% 5034
2016 2017

СПІВВІДНОШЕННЯ НАРКОЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗБЕРІГАННЯМ ТА ЗБУТОМ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

ЯКІСНИЙ СКЛАД ЗАСУДЖЕНИХ ЗА ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ:

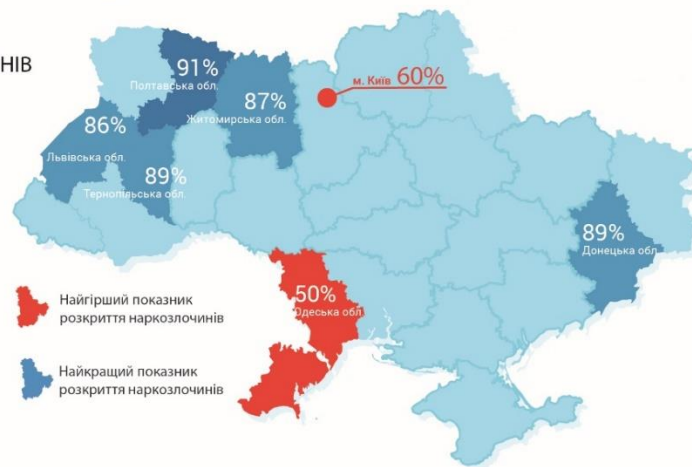

ТЕНДЕНЦІЯ РОЗКРИТТЯ НАРКОЗЛОЧИНІВ ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ

77%

Середній відсоток розкриття злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків

ВИЛУЧЕНО В 2016 р. та за 10 міс. 2017 р.:

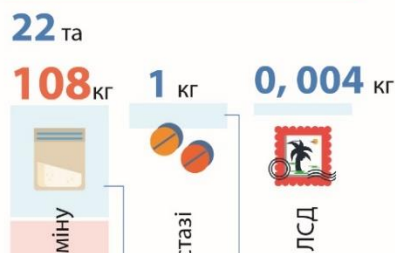
1,3 ТОННИ

НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

усього в 2016 р. вилучено **7471 КГ** наркотичних речовин

25 КГ ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

965 КГ ТА 5175 Л ПРЕКУРСОРІВ

6 КГ ОТРУЙНИХ ТА СИЛЬНОДІЮЧИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.

У Києві вилучено
96% від усіх прекурсорів
93% екстазі
50% сильнодіючих ліків
28% амфетаміну

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ДЕРЖПРИКОРДОНСЛУЖБИ ЩОДО ОСІБ,
ЗАТРИМАНИХ ЗА НЕЗАКОННЕ ПЕРЕМІЩЕННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН
ТА КІЛЬКОСТІ ВИЛУЧЕНИХ НАРКОТИКІВ

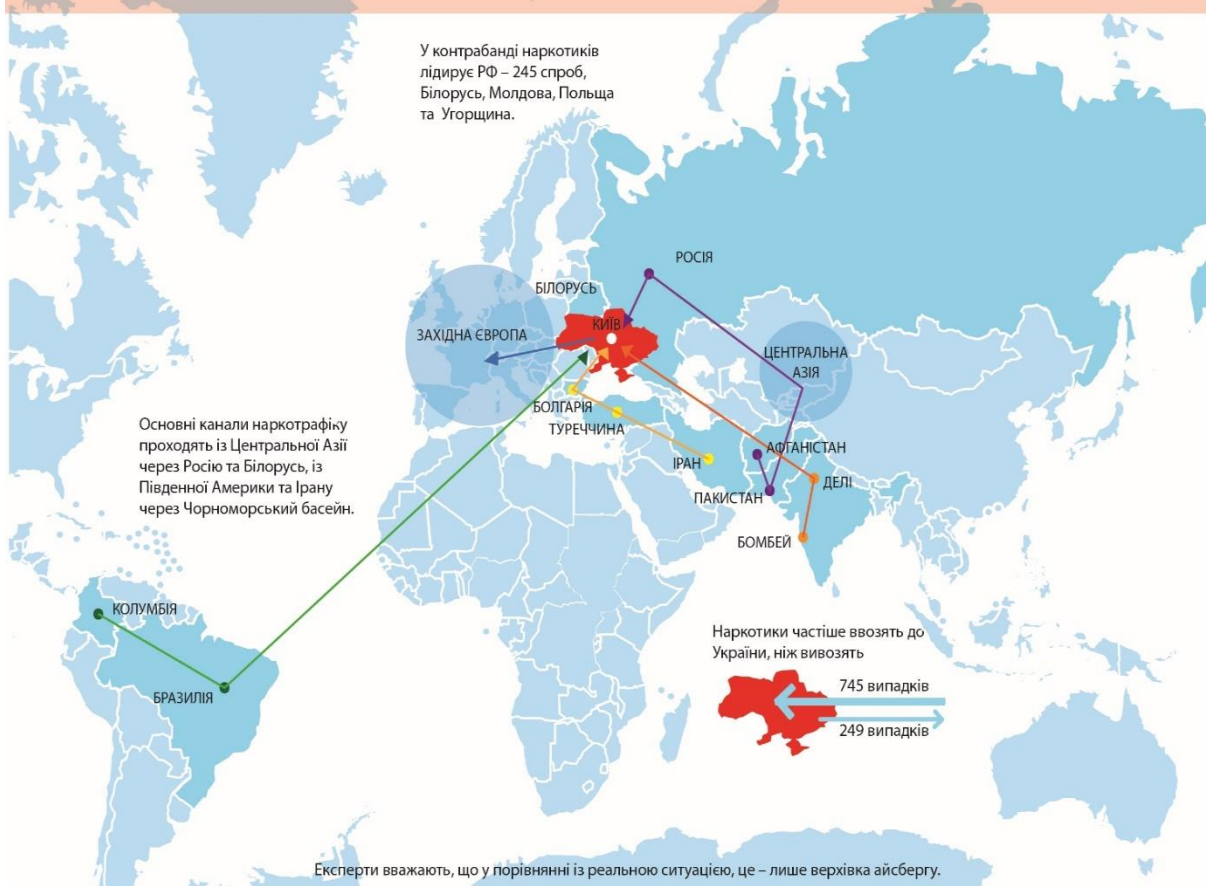
Державна фіскальна служба України повідомляє, що частіше за все для ввозу наркотиків до України злочинці використовують **автотранспорт та пошту**.

За 10 місяців 2017 року митники виявили

994
таких випадки

ОСНОВНІ КАНАЛИ НАРКОТРАФІКУ

Література:

1. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 18.01.1995 №62/95 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/62/95>.
2. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 735-р «Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року»: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/735-2013>.
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України. Статистична інформація про стан злочинності та прокурорсько-слідчої діяльності: [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/erdr.html>.
7. Судова статистика [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/.
8. Україна: огляд наркоситуації в країні (на даних 2016 року) [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.ummcda.org.ua/attachments/article/86/Анотований%20звіт_2017.pdf.
9. Офіційний сайт Державного закладу «Центр медичної статистики МОЗ України». [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro zakhody protydii nezakonnomu obihu narkotychnykh zasobiv, psykhotroynykh rehovyn i prekursoriv ta zlovzhyvanniu nymy» vid 18.01.1995 №62/95 [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/62/95>.
2. Zakon Ukrainy «Pro Natsionalnu politsiiu» vid 02.07.2015 № 580-VIII: [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
3. Kryminalnyi kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341-III: [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 serpnia 2013 r. № 735-r «Pro skhvalennia Stratehii derzhavnoi polityky shchodo narkotyktiv na period do 2020 roku»: [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/735-2013>.
6. Ofitsiinyi sait Heneralnoi prokuratury Ukrainy. Statystychna informatsiia pro stan zlochynnosti ta prokurorsko-slidchoi diialnosti: [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://www.gp.gov.ua/ua/erdr.html>.
7. Sudova statystyka [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: http://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/.
8. Ukraina: ohliad narkosytuatsii v kraini (na danykh 2016 roku) [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: http://www.ummcda.org.ua/attachments/article/86/Anotovanyi%20zvut_2017.pdf.
9. Ofitsiinyi sait Derzhavnoho zakladu «Tsentр medychnoi statystyky MOZ Ukrainy». [Elektronnyi resurs].– Rezhym dostupu: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.

Кириленко Ф.А. Современное состояние незаконного оборота наркотических средств в Украине. – Статья.

В статье рассмотрено место и роль наркобизнеса в современном глобализированном мире и, соответственно, стратегия и тактика противодействия ему как глобальной угрозе будущему. Эмпирическую базу исследования составляют статистические данные и фактологические материалы о деятельности правоохранительных и других органов в сфере предупреждения и противодействия наркобизнесу в Украине.

Ключевые слова: наркотическая преступность, наркобизнес, противодействие, предупреждение.

Kirilenko F. The current state of illicit trafficking in drugs in Ukraine. - Article.

An analysis of the situation with the circulation of narcotic drugs both in Ukraine and in the international dimension, determine the relevance of this study. Currently, the study of narcotic crime, the definition of causes and conditions of its origin, the development of measures for its prevention, ways to eliminate the consequences, etc. Among the most acute global social problems facing all states, and Ukraine in particular, drug addiction and drug trafficking constitute a real threat to the national security of the country.

The empirical basis of the study is statistical data and factual materials on the activities of law enforcement bodies in the field of prevention and counter action of drug trafficking in Ukraine. The article considers some aspects of the criminological characteristics of modern drug crime in Ukraine, its causes and conditions, outlines the consequences of this dangerous type of crime for society and the state as well as identifies preventive measures. The main attention is paid to the place and role of drug trafficking in the modern globalized world and, accordingly, strategies and tactics of counteracting it as a global threat to the future. Some of them focus on highlighting the current problem for Ukraine – counter action to narcotic crime, analyzing the current state and trends in the development of this type of crime, proposing the use of an integrated approach to preventing the narcotic threat at various stages of its occurrence.

Keywords: narcotic crime, drug business, counteraction, warning.

Авторська довідка: Кіріленко Ф. О., кандидат юридичних наук, заступник начальника управління медіакомунікацій Міністра Департаменту організаційно-апаратної роботи Міністерства внутрішніх справ України.

Стаття подана до друку: 8.06.2017р.